

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

CIII.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

stridore dentium peticum, quod idē auctoritate duntaxat Doct. Gerhardi, eximii Ecclesiæ nostræ Patris, iuvabimus; qui loco de Inf. §. 71. *Verum stridorem dentium, ait, in inferno esse statuunt, qui verum frigus illi attribuunt; sed quidam ex veteribus rectius metaphorice exponunt de livore ac furore damnatorum.*

CIII. Nec minorem concludendi vim obtinet tenebrarum infernalium consideratio, quæ argumento decimo quinto locum nobis supra præstitit; quippe quam & Scholastici Doctores, qui de cætero contrariam nobis tuentur opinionem, haud obscurè sensere. Quorum promachus, Petrus Lombardus, Dist. L. Artic. II. hanc proponit quæstionem: *Quare dicuntur tenebræ exteriores? eandemque sequentem in modum resolvit: Hic quari potest, quare illæ tenebræ, quibus involventur mali in gehennâ, dicuntur tenebræ exteriores? Quia tunc mali penitus extra lucem corporalem & spiritualem, scilicet Deum, erunt. Nunc enim, etsi patiantur tenebras in cæcitate mentis, non tamen penitus extra lucem DEI sunt, nec corporali luce privantur. De hoc Augustinus sic ait: (ad marginem notatur locus: super Psalm. VI. ad verba illa: turbatus est à furore oculus meus:) Ira DEI & in iudicio erit, & hic est, in cæcitate mentis, cum dantur mali in reprobum sensum. Ibi exteriores tenebræ erunt, quia tunc peccatores penitus erunt extra DEUM. Quid est enim, penitus esse extra DEUM, nisi esse in summâ cæcitate? Siquidem habitat DEUS lucem inaccessibilem. Hæ autem tenebræ hic jam incipiunt in peccante, cum ab interiori luce DEI secluditur; sed non penitus, dum in hac vitâ est. (Hactenus Augustinus.) Ecce, quare ibi peccator dicitur pati exteriores tenebras, & non hic? quia ibi secluditur penitus à luce DEI, quod non hic. Sed quomodo intelligenda est illa seclusio? An quod non videbunt DEUM per speciem? Sed nec aliquis hic videt DEUM per speciem. An per dissimilitudinem, quam facit peccatum inter DEUM & hominem? Sed & hic multi per gravia peccata elongantur à DEO. An quia DEUM odium, ita, ut velint eum non esse? Sed & hic multi DEUM oderunt, de quibus scriptum est: superbia eorum, qui te oderunt, ascendit semper. Quæ est ergo illa elongatio? Sanè exteriores tenebræ intelligi possunt, quadam malignitas odii & voluntatis, quæ tunc excrescet in mentibus reproborum; & quadam oblitio DEI, quia tormentorum interiorum & exteriorum doloribus aded afficientur & turbabuntur, ut ab illis ad cogitandum aliquid de DEO vix vel raro vel nunquam mentem revocent. Ut, qui nimio premuntur pendere, aded stupe-*

pe-

pesunt & turbantur, ut interim in aliam cogitationem se non extendant; sed illuc tendit impetus cogitationis, ubi sentitur vis doloris. Sed in hac vitâ nullus adeo malus est, ut penitus secludatur à cogitatione DEI, quia nec perdit appetitum beatitudinis, & quendam boni amorem, quem naturaliter habet rationalis creatura. Illas autem exteriores & profundissimas tenebras reprobos perpeffuros post iudicium, dicit Augustinus, opponens de illo divite, qui in inferno positus, elevans oculos, vidit Abraam & in sinu ejus Lazarum, cujus comparatione coactus est, profiteri mala sua, usque adeo, ut & fratres ab his, roget premoneri. Quod ante iudicium factum legitur, sed post iudicium in profundioribus tenebris erunt impii, ubi nullam DEI lucem videbunt, cui confiteantur. Vides, tenebras exteriores Magistro, utrumque tenebrarum genus, corporalium & spiritualium complecti, & tenebras spirituales exponi partim per odii & voluntatis malignitatem, quâ impios hujus vitæ superaturi sint, partim per oblivionem DEI, à tormentorum atrocitate effectam; quæ certè actualia sunt peccata. Quamquam, utrum pœnarum magnitudine ita turbari queant, ut nulla in eis amplius sit cogitatio de DEO, suo loco datâ operâ disputabimus. Neque deserunt præceptorem, Lombardum, discipuli. Eust. Bonaventura, in damnatis tenebras spirituales fore quoad actum cognoscendi & memorandi: Albertus Magnus, extra DEUM futuros damnatos; quia in nullo consentient ei, sed quoad dominium tamen non possunt effugere ipsum; & odio habituros DEUM, propugnat: Henricus verò Gorichem magistri vestigiis pressè insistit: *Queritur, cur mali dicuntur esse in tenebris exterioribus? respondetur, quod hoc primò dicitur, quod penitus erunt à visione exclusi, tum propter malitiam voluntatis, tum propter oblivionem, quam in eis causabit gravitas tormentorum. Ante iudicium tamen non tam profundas pœnas patientur, sicut post iudicium.*

CIV. Argumenta cœtera, quæ §. LVI. & seqq. subjecta sunt, contra impugnationes quascunque firmiter munita esse arbitramur, ut non opus sit, otiosam eorundem repetitionem hic instituire. Expectamus potius, quibus machinis hæc propugnacula concussuri sint, quorum animo contraria sedet sententia.

CV. Cum igitur hætenus solido fundamento sententiam, damnatos peccare agentem, superstruxerimus, id unum restat, ut diversæ à nobis opinionis fulcris nervos incidamus, & quâ parte illa

Horatius
victoriam
CVI.
entia
nis
fulciant
cari
rimo
paxiens
id
Divina
non
do
ex
suppl
si
tolleret
competit
Id
quod
W
ira
respon
rent
am,
dis
tudis
non
vimus
§. I.
omni
imp
que
facere
tur
autem
peccatum
actu
penite
actu
peccar
nani
infern
egimus
I
Iurem,
ad
Etum;
in
tur,
neque
quemad
baptis
Christi
rum
esse
mnatoru
riaci
pecc
tuzur
en